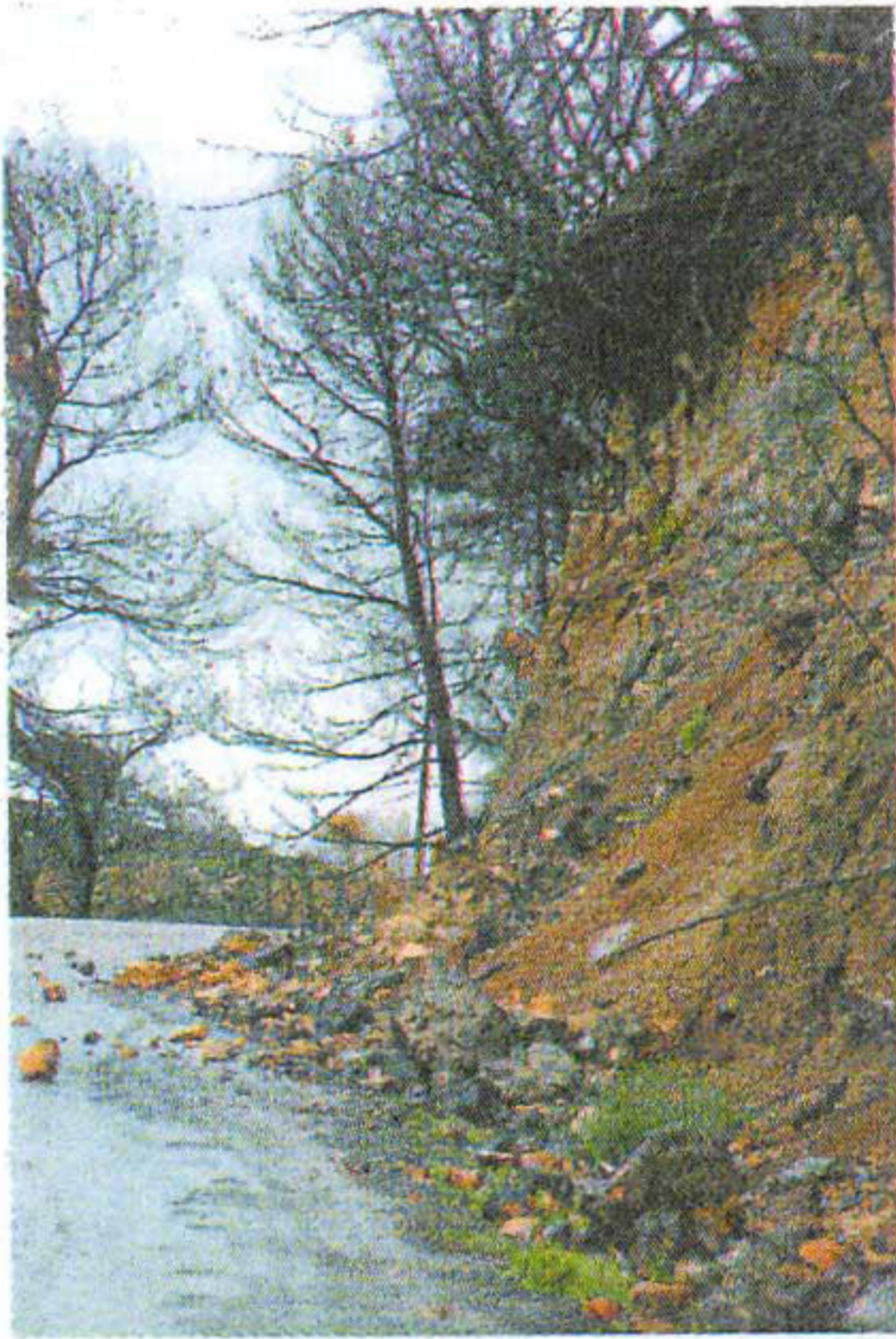

120 περιοχές απειλούνται άμεσα από κατολισθήσεις

Έρευνα του Πανεπιστημίου Αθηνών στην Ηλεία

Πάνω από 100 περιοχές στην Ηλεία απειλούνται με κατολισθήσεις στο άμεσο μέλλον, σύμφωνα με έρευνα που διεξήγαγε ο Ευθύμιος Λέκκας μαζί με 11μελές κλιμάκιο της Σχολής Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών.

«Όπως διαπιστώσαμε από την επίσκεψή μας στις καμένες περιοχές, μέχρι στιγμής έχουν καταγραφεί 400 κατολισθήσεις σε οικισμούς, οδικά δίκτυα, έργα υποδομής και αρχαιολογικούς χώρους. Σε πενήντα τοποθεσίες πρέπει άμεσα να γίνουν έργα αντιμετώπισης,

■ **Κατολίσηση.** Το καμένο έδαφος είναι έρμαιο στο νερό της βροχής

400 ΚΑΤΟΛΙΣΘΗΣΕΙΣ

σημειώθηκαν στις πυρόπληκτες περιοχές μέχρι στιγμής, σύμφωνα με τον καθηγητή Ευθ. Λέκκα

ενώ υπάρχουν 121 θέσεις στις οποίες οι πιθανότητες να σημειωθούν κατολισθήσεις είναι ιδιαίτερα υψηλές και υπάρχει άμεση ανάγκη να πραγματοποιηθούν μελέτες», είπε ο καθηγητής Γεωλογίας σε συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε χθες. «Ιδιαίτερα υψηλός είναι ο κίνδυνος απερίθωτης περιοχών και πολλές οι πιθανότητες για πλημμύρες σε περιοχές όπου υπάρχουν μη υδατοπερατά πετρώματα, όπως είναι το όρος Λαπίθας που βρίσκεται πάνω από τη Ζαχάρω».

Κατά τη διάρκεια της ε-

νημέρωσης για τις συνέπειες των καταστροφικών πυρκαγιών, κριτική ασκήθηκε για τον τρόπο με τον οποίο επιλέγονται οι τοποθεσίες των αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών έργων, ενώ υπήρξαν και συγκεκριμένα παραδείγματα για την αστοχία τοποθετίσεων κορμοδεμάτων και φραγμάτων στην ευρύτερη περιοχή της Ζαχάρως, στη Μεγαλόπολη και αλλού. «Για να γίνουν όλα αυτά τα κορμοδέματα κόβονται δέντρα που μπορεί

να έχουν τη δυνατότητα να αναβλαστήσουν», ανέφερε ο κ. Λέκκας και επισήμανε την ανάγκη να συσταθεί Ειδικό Επιστημονικό Συντονιστικό Όργανο για τη διαχείριση του μετακαταστροφικού σταδίου των καμένων.

Σιγή για τις ευθύνες

«Έχει περάσει ακριβώς ένας μήνας από τις εκλογές και περίπου δύο μήνες από την πύρινη κόλαση που ζήσαμε στην Ηλεία. Αυτή η κόλαση μου στέρησε επτά α-

γαπημένους μου ανθρώπους: την αδελφή μου, τα τέσσερα αγγελοúδια της, τον αδελφό μου και την πεθερά της αδερφής μου. Παρά τις αναφορές του Πρωθυπουργού στον άδικο χαμό τους πριν από τις 16 Σεπτεμβρίου, ένα μήνα και μία εβδομάδα μετά δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα ώστε να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα και να προληφθεί μια παρόμοιου μεγέθους καταστροφή».

Ο Σπύλιος Κάρτας, ο αδελφός της τραγικής μητέρας με τα τέσσερα παιδιά, μιλάει στα «ΝΕΑ» για την απουσία των αρμοδίων κατά τη διάρκεια των πυρκαγιών. «Εδώ και δύο μήνες δεν έχει γίνει καν λόγος για τις ευθύνες αυτών που άφησαν τη φωτιά ανεξέλεγκτη να σβήσει από τη ζωή πάνω από 50 ανθρώπους μέσα σε 5 ημέρες. Η αδελφή μου και τα παιδιά της βρήκαν τραγικό θάνατο προσπαθώντας να ξεφύγουν από τις φλόγες, αφού είχε προηγηθεί μπλοκάρισμα αυτοκινήτων έξω από την Αρτέμιδα. Ακόμα όμως και γι' αυτό, πώς προξενήθηκε, ποιο ήταν οι υπεύθυνοι και γιατί, οι αρμόδιοι κρατούν τα στόματά τους κλειστά».

«ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΠΟΥ ΘΑ ΕΧΟΥΜΕ ΕΔΩ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ» ΛΕΕΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ ΤΗΣ ΝΑΣΑ

«Είναι η μητέρα φύση εναντίον της ανθρώπινης φύσης»

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Γιώργος Αγγελόπουλος

Η ΚΟΛΑΣΗ της φωτιάς που μαινεται αυτή την εβδομάδα στην Καλιφόρνια έχει πολλές άμεσες αιτίες – κυρίως τους ανέμους της ερήμου που είναι φέτος ασυνήθιστα ισχυροί και αναζωπυρώνουν συνεχώς τις πυρκαγιές σε μια περιοχή που έχει ήδη πληγεί πολύ από την ξηρασία. Οφείλεται όμως και στο γεγονός ότι η περιοχή προσελκύει συνεχώς νέους κατοίκους, με αποτέλεσμα όλο και περισσότερες κατοικίες να υψώνονται σε ζώνες άγριας φύσης. «Είναι η μητέρα φύση εναντίον της ανθρώπινης φύσης», λέει ο Μπιλ Πάτσερτ, κλιματολόγος στο Εργαστήριο Αεριοποίησης της ΝΑΣΑ. «Έχει να κάνει με την υπερβολική ανάπτυξη των τελευταίων 50 χρόνων, η οποία δημιούργησε τις προϋποθέσεις για τέτοιες πυρκαγιές... Από μερικές απόψεις, αυτός είναι ο μεγάλος πόλεμος που θα έχουμε εδώ στον 21ο αιώνα».

Πάνε τώρα τέσσερα χρόνια από την τελευταία καταστροφική πυρκαγιά, που σκότωσε 23 ανθρώπους και κατέστρεψε χιλιάδες σπίτια στα ίδια προάστια που α-

πειλούνται και σήμερα – στις ορεινές παρυφές του Σαν Ντιέγκο και στο μείζον μητροπολιτικό Λος Άντζελες. Στο Μαλιμπού, όπου οι πυρκαγιές ξέσπασαν από την πτώση στύλων ηλεκτροδότησης εξαιτίας των ανέμων, σπίτια καίγονται κάθε δύο με τρία χρόνια. Τρεις φορές στον 20ό αιώνα, το Μαλιμπού κάπκε εντελώς.

Μεγάλη ξηρασία

Όμως η τελευταία φορά που η Νότια Καλιφόρνια είχε αντιμετωπίσει ξηρασία παρόμοια με τη φετινή και είχαν ακολουθήσει πυρκαγιές, ήταν στη δεκαετία του 1950. Τότε ο πληθυσμός της περιοχής δεν ήταν μεγαλύτερος από τρία εκατομμύρια. Τώρα στην περιοχή κατοικούν 20 εκατομμύρια άνθρωποι, πολλοί από τους οποίους έχουν κτίσει τα σπίτια τους στους θαμνόφυτους λόφους όπου η φωτιά είναι μέρος του φυσικού κύκλου. «Είναι ένα πρόβλημα ανάπτυξης, αλλά είναι επίσης πρόβλημα του τρόπου με τον οποίο γίνεται η διαχείριση της ανάπτυξης αυτής», παρατηρεί ο Τράβις Λόνγκορ, καθηγητής του Πανεπιστημίου της Νότιας Καλιφόρνιας στο Λος Άντζελες, ειδικός στην πολεοδομία.

Οι πυρκαγιές που βρίσκονται τώρα σε εξέλιξη προετοιμάζονταν εδώ και τουλάχιστον τρία χρόνια, από το 2004, όταν είχαν σημειωθεί βροχοπτώσεις-ρεκόρ με αποτέλεσμα να υπάρξει πολλή βλάστηση. Η βλάστηση αυτή ξεράθηκε, καθώς το ρεκόρ βροχοπτώσεων ακολούθησε η χειρότερη ξηρασία. Πέρυσι έπεσε στο Λος Άντζελες τόση βροχή όση και στην Κοιλιάδα του Θανάτου, στην έρημο Μοχάβε. Εδώ και μήνες, η περιοχή ήταν εντελώς ξερή, έτοιμη να ανάψει. Τον Απρίλιο, το μεγαλύτερο δημόσιο πάρκο του Λος Άντζελες, το Γκρίφιθ Παρκ, έπασε φωτιά και απειλήθηκε ο ζωολογικός κήπος της πόλης, το αστεροσκοπείο της και η επιγραφή «Χόλιγουντ» στο λόφο. Όμως το καλοκαίρι δεν εκδηλώθηκαν πυρκαγιές, ενώ η ανομβρία συνεχίσθηκε.

Άνεμοι της ερήμου

Η καταστροφή χτύπησε τώρα που αρχίζουν να φυσούν από τη Νεβάδα και τη Γιούτα οι ζεστοί, ξηροί άνεμοι της ερήμου που είναι γνωστοί ως «άνεμοι Σάντα Άνα». Συνήθως οι Σάντα Άνα είναι ήπιοι και διαρκούν μια μέρα το πολύ. Φέτος διήρκεσαν τρεις ημέρες και ήταν ασυνήθιστα πολύ ισχυροί.

Πυροσβεσ...

Ο αρχηγός της Πυροσβεστικής

Περισσότερα από 1.700.000 στρέμματα δασικών είχαν καεί μέχρι χθες, ενώ πάνω από ένα εκατομμύριο λόγω των καταστροφικών πυρκαγιών που βρίσκονταν τα πύρινα μέτωπα.

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: Χάρης Καρανίκας

Σύμφωνα με τις προγνώσεις των ειδικών που ασχολούνται με την πρόβλεψη της εξάπλωσης της φωτιάς και χειρίζονται τα ειδικά υπολογιστικά προγράμματα, ένα «παράθυρο» ευκαιρίας για να επιχειρήσουν αποτελεσματικά οι δυνάμεις πυρόσβεσης που έχουν συγκεντρωθεί στην περιοχή θα άνοιγε τα ξημερώματα της Πέμπτης λόγω της πτώσης των ανέμων και της μορφολογίας του εδάφους όπου θα βρίσκονταν τα πύρινα μέτωπα.

Αυτό το επιχειρησιακό παράθυρο στην περίπτωση της Ηλείας ήταν ανοικτό από τη δεύτερη ημέρα των πυρκαγιών, ωστόσο η φωτιά κατέστρεφε για πέντε ολόκληρες ημέρες.

«Η κατάσταση που αντιμετωπίζουμε μοιάζει πολύ με αυτή που περάσατε στην Ελλάδα το καλοκαίρι, με τη διαφορά ότι εδώ θρηνούμε ένα θύμα από τις πυρκαγιές καθώς οι κάτοικοι πρόλαβαν να εκκενώσουν τις περιοχές έγκαιρα. Υπάρχει ειδικό τηλεφωνικό κέντρο το οποίο καλεί έναν έναν τους κατοί-

ΟΠΩΣ ΣΤΗΝ ΗΛΕΙΑ...

«Η κατάσταση που αντιμετωπίζουμε μοιάζει πολύ με αυτή που περάσατε στην Ελλάδα, με τη διαφορά ότι εδώ θρηνούμε ένα θύμα από τις πυρκαγιές»

κους των οικισμών που απειλούνται μέχρι να σηκώσουν το τηλέφωνο και να τους δοθεί το μήνυμα ότι πρέπει να εγκαταλείψουν το σπίτι. Πάντως, όπως μας ενημέρωσαν από το κέντρο επιχειρήσεων, πιθανότατα την Πέμπτη να μπορέσουμε να ελέγξουμε κάποια από τα μέτωπα», λέει στα «ΝΕΑ» ο Λάρι Κόλινς, αρχηγός της πυροσβεστικής υπηρεσίας της επαρχίας του Λος Άντζελες. Ωστόσο, παραδέχεται ότι το οδικό δίκτυο στην Καλιφόρνια είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο και ότι θα υπήρχε μεγάλο πρόβλημα αν οι δρόμοι ήταν στενοί και γεμάτοι στροφές, όπως στην περίπτωση της Μακίστου και της Αρτέμιδας.

Το επιχειρησιακό σχέδιο

Η σύγκριση των πύρινων κολάσεων της Ηλείας και της Καλιφόρνιας όσον αφορά τον χειρισμό των εκτάκτων αναγκών αλλά και της επιχειρησιακής δραστηριότητας, δείχνει τις τραγικές ελλείψεις της Ελλάδας στους συγκεκριμένους τομείς. Στην περίπτωση της Καλιφόρνιας, την πρώτη ημέρα των πυρκαγιών διατάχθηκε η εκκένωση τουλάχιστον 10.000 σπιτιών. Μέσα σε τέσσερις ημέρες εκκενώθηκαν βάσει επιχειρησιακού σχεδίου πάνω από 350.000 σπίτια, ενώ από την αρχή της πυρκαγιάς σημειώθηκε ένας θάνατος κατοίκου, ο οποίος αρνήθηκε να εγκαταλείψει την εστία του, τρεις που αποβίωσαν λόγω καρδιακών προβλημάτων κατά τη διάρκεια των εκκενώσεων και άλλος ένας από ατύχημα σε εστιατόριο. Επιπλέον, σημειώθηκαν 70 τραυματισμοί.

Στην περίπτωση της Ηλείας, την πρώτη ημέρα δεν διατάχθηκαν εκκενώσεις – οι κάτοικοι προσπαθούσαν άρον άρον να εγκαταλείψουν τα κωριά της Μακίστου και της Αρτέμιδας, με αποτέλεσμα το τραγικό μπιστιλιάρισμα, εξαιτίας του οποίου έχασαν τη ζωή τους τουλάχιστον 19 άνθρωποι. Συνολικά τα θύματα από τις πυρκαγιές της Πελοποννήσου κατά τις οποίες κάπκε έκτα-